

PROFESORUL NICOLAE URSULESCU LA ÎMPLINIREA VÂRSTEI DE 70 DE ANI

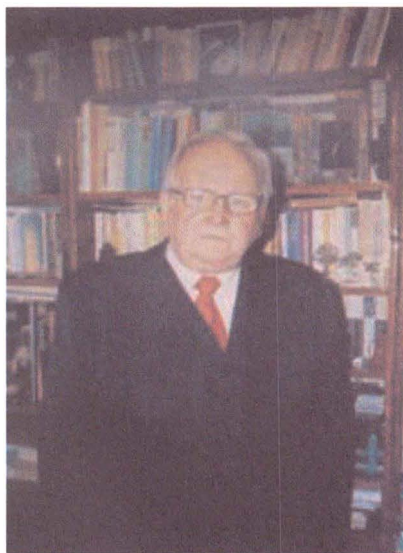
Profesorul universitar Nicolae Ursulescu a aniversat, în luna lui prier din primăvara acestui an, șapte decenii de viață. Au fost, fără doar și poate, clipe emoționante din viața și activitatea unui Om care s-a dăruit, aproape jumătate de secol, din existența noastră efemeră, culturii naționale.

Născut la Iași, la 2 aprilie 1943, Profesorul provine dintr-o familie cu vechi tradiții în domeniul învățământului. Dramele celui de-al doilea război mondial au determinat familia, în sânul căreia s-a născut, să plece, din Moldova de peste Prut, la Brăila – unde copilul și, mai apoi, adolescentul Nicolae a urmat studiile școlii gimnaziale și pe cele ale Liceului „Nicolae Bălcescu” din localitate.

Între anii 1960 și 1965, a urmat cursurile Facultății de Istorie ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Pasiunea și tenacitatea pentru domeniul arheologiei preistorice, sub coordonarea Magiștrilor săi – regretații academician Mircea Petrescu-Dîmbovița și prof. univ. dr. Marin Dinu – îl determină, pe tânărul licențiat, să rămână în mediul universitar.

La încheierea studiilor universitare de la *Alma Mater* ieșeană, profesorul Nicolae Ursulescu este numit preparator universitar la secția de istorie-geografie a Institutului Pedagogic din Suceava. Cu răbdare și aceeași tenacitate, care îl caracterizează și în prezent, își susține lucrarea de doctor în istorie, în anul 1983, cu titlul *Primele culturi neolitice pe teritoriul Moldovei*, sub coordonarea regretatului prof. univ. dr. Mircea Petrescu-Dîmbovița.

Urnează o carieră academică în care a parcurs întreaga ierarhie universitară: *asistent universitar* la secția de istorie-geografie a Institutului Pedagogic din Suceava, între 1968-1972; *lector universitar* la aceeași secție (din 1974 Institutul Pedagogic din Suceava își schimbă titulatura în

Institutul de Învățământ Superior din Suceava, în cadrul căruia s-a înființat și Facultatea de Istorie-Geografie), între 1972–1984; *lector universitar* la Institutul Politehnic „Gheorghe Asachi” din Iași, între 1984–1989; *lector universitar* la Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, în perioada septembrie 1989-februarie 1993; *conferențiar universitar* la Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, în cadrul Catedrei de Istorie a Românilor (februarie 1993-septembrie 1999), și, *profesor universitar* la Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, în cadrul Catedrei de Istorie Veche și Arheologie, din septembrie 1999.

La Institutul Pedagogic/de Învățământ Superior din Suceava, Profesorul a predat cursurile de *Probleme fundamentale ale istoriei României*, *Istoria artei* și *Istoriografia României*, a ținut seminarii și a predat cursuri de *Istoria antică a românilor* și *Istoria antică universală*, sau a predat cursul special de *Etnogeneză românească*.

Cursul universitar de *Probleme fundamentale ale istoriei României* a continuat a fi predat și la Institutul Politehnic „Gheorghe Asachi” din Iași, în perioada cuprinsă între anii 1984 și 1989.

În cadrul catedrei de Istorie veche și Arheologie de la Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Nicolae Ursulescu a predat cursuri de specialitate (istorie veche) și a ținut seminarii de *Istoria veche a românilor* și *Muzeologie*, sau cursuri speciale privind *Structuri economice și sociale în neoliticul și eneoliticul României*, *Rit și ritual funerar în preistoria României* sau *Neoliticul și eneoliticul României în context anatolian și european*, precum și cursurile de la studii aprofundate *Lumea tracică în vremea lui Dromichaites* sau pe cel de la studiile de master, având titlul *Izvoarele istoriei geto-dacilor* (din anul 1999).

Este membru fondator al Centrului Interdisciplinar de Studii Arheoistorice de la Universitatea ieșeană (din 2000) – unde a îndeplinit și funcția de director al acestui centru. De asemenea este membru în diverse societăți, institute sau comisii, cum ar fi: Uniunea Internațională de Științe Preistorice, Institutul Român de Tracologie, Societatea de Științe Istorice din România, Comisia Națională de Arheologie (1991-1995), precum și membru corespondent al Institutului Arheologic German (din 2012).

În 2008, Senatul Universității „Al. I. Cuza” din Iași i-a acordat titlul de profesor emeritus, iar în 2009 i s-a acordat titlul de Doctor Honoris Causa al Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava.

Activitatea științifică a constat în cercetări arheologice, menționând aici pe cele de la: Bâta Doamnei (județul Neamț), Baia, Suceava-Parcul Cetății, Solca - Slatina Mare, Ipotești-Rediu, Probota - Magazie, Mihoveni-

Cahla Morii, Preutești-Haltă și Preutești-Dealul Cetate (județul Suceava), Dănești-La Islaz (județul Vaslui), Prăjeni și Vorona Mare (județul Botoșani), Târgu Frumos-Baza Pătule, Isaiia-Balta Popii și Heleșteni-Movileni (județul Iași).

În cei aproape 50 de ani de activitate universitară și arheologică a întreprins numeroase periegeze în localități din județele Suceava, Botoșani sau Iași. În unele dintre localitățile supuse atenției sale a reușit să realizeze chiar cercetarea exhaustivă a teritoriului acestora (comunele Verești, Preutești, Prăjeni sau orașele Suceava și Siret), de aici și elaborarea unor studii privind evoluția habitatului în microzonele menționate anterior.

Pasiunea și înclinațiile spre domeniul arheologiei preistorice l-au determinat pe cercetătorul Nicolae Ursulescu să efectueze stagii și vizite de documentare la Institutele de cercetare specifice domeniului, precum cele din București, Cluj și Iași, la muzeele de istorie din întreaga țară, sau la muzeele și obiectivele arheologice din Bulgaria, fosta Iugoslavie, Franța, Belgia, Luxemburg, Germania, Italia, Austria, Cehia, Slovacia, Federația Rusă, Ucraina și Republica Moldova.

Documentarea a fost fructificată prin numeroase comunicări și prelegeri prezentate sub egida unor prestigioase instituții de învățământ superior, cum ar fi: Universitățile din Berlin, Bari, Liège, Louvain-la-Neuve, Thessaloniki, la Universitatea Pedagogică „Ion Creangă” din Chișinău și la Universitatea de Stat „Moldova” din Chișinău (unde a ținut două cursuri integrale, în 2009 și în 2012). Aceste comunicări și prelegeri au avut drept consecință publicarea câtorva lucrări, care constituie, la rândul lor, adevărate opere în bibliografia istorică românească.

Dintre lucrările publicate de distinsul Profesor, de-a lungul prestigioasei și importante sale cariere academice, menționăm, printre altele, un însemnat număr de lucrări, cum ar fi: *Primele culturi neolitice pe teritoriul Moldovei*, Iași, 1983; *Evoluția culturii Starčevo-Criș pe teritoriul Moldovei*, Muzeul Județean Suceava, 1984; *Dacia în cadrul lumii antice*, Ed. Unirea, Iași, 1992; *Începuturile istoriei pe teritoriul României*, Casa Editorială „Demiurg”, Iași, 1998 (revăzută în 1999 și 2002); *Contribuții privind neoliticul și eneoliticul din regiunile est-carpătice ale României*, vol. 1, Ed. Universității „Al. I. Cuza” Iași, 2000; *Preutești-„Haltă”. O așezare cucuteniană pe Valea Șomuzului Mare*, Casa Editorială „Demiurg”, Iași, 2003 (în colaborare cu Sorin Ignătescu); *Religie și magie la est de Carpați acum 7000 de ani. Tezaurul cu obiecte de cult de la Isaiia*, Casa Editorială „Demiurg”, Iași, 2006; *Cucuteni. Tesori di una civiltă preistorica dei Carpazi* (ca editor, alături de Raluca Kogălniceanu și Cristina Crețu),

Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași 2008 și *Cucuteni. Ecouri în epocă ale monografiei lui Hubert Schmidt*, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2009.

Peste 400 de articole, studii, rapoarte arheologice, cronici științifice sau recenzii au fost publicate de venerabilul profesor ieșean. Proiectele și granturile de cercetare științifică, cercetarea interdisciplinară, în colaborare cu colegii universitari ieșeni sau cei din afara granițelor țării – toate au fost fructificate prin străduința și munca asiduă a aceluia care, la rândul său, a format o adevărată echipă de colegi de catedră mai tineri, peste 35 de generații de licențiați în istorie și a coordonat câteva generații de masteranzi și doctoranzi în domeniul științelor umaniste.

Personalitate de prim rang a culturii românești contemporane, arheolog și istoric, deopotrivă, Profesorul Nicolae Ursulescu, reprezintă, de aproape jumătate de secol, un reper de necontestat între cercetătorii români. Distinsul cărturar ieșean poate fi considerat un adevărat exeget al arheologiei românești contemporane, și, în același timp un creator de școală arheologică.

Numărându-mă printre primii doctoranzi ai Magistrului ieșean, cel care m-a inițiat, încă din primii ani de studenție, în magnificul domeniu al istoriografiei arheologiei (istoriografie în care documentul de arhivă poate înlocui, de multe ori, hârlețul, șpaclul și peria) – îi aducem mulțumirile noastre pentru modul cum s-a dăruit (și se dăruiește) prin lucrările, comunicările și prelegerile sale, pentru profesionalismul, rigoarea și metodele de cercetare științifice împărtășite și nouă, celor mai tineri, având mereu și mereu dorința, în același timp, de a impregna și alte urme durabile în cultura română.

LA MULȚI ANI, DOMNULE PROFESOR!!!!...

Dimitrie-Ovidiu Boldur